

Sygn. akt IV Cz 303/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jolanta Deniziuk

Sędziowie SO: Andrzej Jastrzębski, Mariola Watemborska (spr.),

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2013r. w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. Spółdzielni Mieszkaniowej w M.

z udziałem W. D. i M. D.

z nadzoru nad egzekucją z nieruchomości

na skutek zażalenia wierzycielki

na postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku, XV Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Miastku z dnia 1 marca 2013r., sygn. akt XV Co 50/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt IV Cz 303/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Słupsku XV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Miastku umorzył postępowanie egzekucyjne w zakresie nadzoru nad egzekucją z nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Słupsku w Słupsku prowadzi księgę wieczystą o nr (...), stwierdzając, że w niniejszej sprawie wierzyciel nie dokonał od ponad roku czynności koniecznych do prowadzenia egzekucji z nieruchomości, zaś ostatnią czynnością wykonaną w tym postępowaniu w zakresie egzekucji z nieruchomości było jej zajęcie dokonane w dniu 27.10.2011r. Od tej pory nie został złożony wniosek o opis i oszacowanie nieruchomości, wskutek czego doszło do umorzenia postępowania egzekucyjnego w zakresie egzekucji z nieruchomości z mocy prawa w trybie art. 823 kpc.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiodła wierzycielka, która zaskarżając to postanowienie „w części dotyczącej ewentualnego umorzenia postępowania egzekucyjnego”, wniosła o jego uchylenie w tym zakresie, podnosząc jednocześnie zarzut naruszenia art. 823 kpc. W uzasadnieniu wierzycielka podniosła, że nie była informowana przez komornika, ani przez Sąd o ewentualnej potrzebie złożenia wniosku o opis i oszacowanie zajętej nieruchomości, nadto prowadziła z komornikiem korespondencję mającą na celu uzyskanie informacji o aktualnym stanie sprawy. Uzyskała też informację o terminie dokonania opisu i oszacowania nieruchomości dłużników, w związku z czym uznała, że brak jest potrzeby składania wniosku o jeszcze jeden opis i oszacowanie. Skarżąca wyjaśniła, że chce jednak uczestniczyć w egzekucji z nieruchomości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego następuje w wypadkach zaistnienia przeszkód o charakterze trwałym, uniemożliwiających dalsze prawidłowe prowadzenie tego postępowania. Skutkuje zakończeniem postępowania egzekucyjnego bez zaspokojenia wierzyciela w całości lub części. Może nastąpić z mocy prawa oraz z mocy postanowienia organu egzekucyjnego wydanego z urzędu lub na wniosek stron czy osoby trzeciej. Podstawy umorzenia postępowania egzekucyjnego przewiduje ustawa.

Z przepisu art. 823 kpc wynika, że umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa ma miejsce w wypadku, gdy wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania. Termin roczny biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia. Istotnym zatem jest, że termin roczny, o którym mowa w ww. przepisie biegnie od dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej przez organ egzekucyjny, a nie od ostatniej czynności wierzyciela albo od terminu, w którym czynność powinna być dokonana.

W kodeksie postępowania cywilnego ustawodawca używa określenia „czynność egzekucyjna”, jednak go nie definiuje, pozostawiając ustalenie znaczenia tego pojęcia nauce i praktyce. Czynność egzekucyjną zawsze trzeba łączyć z aktywnością organu egzekucyjnego i definiować ją w ramach toczącej się egzekucji. Posługując się tymi dwoma kryteriami (kryterium organu egzekucyjnego i egzekucji) można czynność egzekucyjną zdefiniować jako „każdą formalną czynność organu egzekucyjnego, podjętą w toczącej się egzekucji, w oparciu o przyznane organowi egzekucyjnemu uprawnienia władcze do stosowania środków przymusu, w celu zapewnienia wierzycielowi zaspokojenia i zmierzającą bezpośrednio do osiągnięcia tego celu”. Czynność egzekucyjna poza tym, że zawsze jest to czynność organu egzekucyjnego, podjęta w toczącej się egzekucji, wyróżnia spośród innych jego czynności element stosowania przymusu. Wyróżnia ją także sposób, w jaki zmierza ona do osiągnięcia celu egzekucji. Jeżeli zatem czynność organu egzekucyjnego, podjęta w toczącej się egzekucji w oparciu o przyznane mu uprawnienia władcze do stosowania środków przymusu państwowego, nie zmierza bezpośrednio do przymusowego zaspokojenia wierzyciela, nie będzie mogła być kwalifikowana jako czynność egzekucyjna. Wśród czynności egzekucyjnych komornika można w szczególności wymienić przeszukanie (art. 814 kpc, zajęcie ruchomości (art. 845 i n. kpc), zajęcie wynagrodzenia za pracę (art. 881 i n. kpc), zajęcie wierzytelności (art. 896 i n. kpc), licytacja ruchomości (art. 867 kpc), wezwanie dłużnika do zapłaty długu w egzekucji z nieruchomości (art. 923 kpc) lub wymieniony w art. 942 i nast. kpc opis i oszacowanie nieruchomości (vide: Encyklopedia egzekucji sądowej, Wydawnictwo Currenda, Sopot 2002).

W rozpoznawanej sprawie nie było spornym, że ostatnią czynnością egzekucyjną komornika sądowego było zajęcie nieruchomości dokonane w dniu 27.10.2011r. Odwoływanie się zatem przez skarżącą, że prowadziła z komornikiem korespondencję mającą na celu uzyskanie informacji o aktualnym stanie sprawy jest bezskuteczne. Przede wszystkim na uwadze mieć należało, że udzielanie przez komornika wierzycielce odpowiedzi na jej zapytania w trybie art. 760¹ kpc nie jest czynnością egzekucyjną. Może być ono zakwalifikowane jako czynność postępowania egzekucyjnego, co nie ma jednak znaczenia w świetle art. 823 kpc dla obliczenia terminu, o którym mowa jest w tym przepisie. Dodatkowo tylko wypada zauważyć, że i pierwsze pismo z dnia 29.10.2012r. (złożone w dniu 7.11.2012r.) wierzycielka wystosowała do komornika już po upływie rocznego terminu od dnia zawiadomienia jej o wszczęciu egzekucji z nieruchomości.

Odnosząc się dalej do treści wywiedzonego zażalenia należy wziąć pod uwagę mylną koncepcję sformułowaną przez wierzycielkę, jakoby zbędnym było składanie przez nią wniosku o jeszcze jeden opis i oszacowanie nieruchomości. Jak stanowi przepis art. 942 kpc po upływie terminu określonego w wezwaniu dłużnika do zapłaty długu komornik na wniosek wierzyciela dokonuje opisu i oszacowania zajętej nieruchomości. Z przepisu tego, ani żadnego innego przepisu kodeksu postępowania cywilnego nie wynika, aby wierzyciel nie był zobligowany do złożenia wniosku o opis i oszacowanie z tej przyczyny, że taki wniosek złożył już inny wierzyciel, który przystąpił do sprawy. Istotnym jest, że złożenie wniosku o opis i oszacowanie stanowi wyraz woli danego wierzyciela kontynuowania egzekucji i podejmowania kolejnych w niej czynności. Wbrew twierdzeniom skarżącej nie chodzi też o złożenie wniosku i dokonanie jeszcze jednego opisu i oszacowania. W doktrynie prawa panuje pogląd, że do opisu i oszacowania

nieruchomości komornik przystępuje wyłącznie na wniosek wierzyciela lub innego uprawnionego organu (np. prokuratora). Wniosek o dokonanie opisu i oszacowania wierzyciel może złożyć już we wniosku egzekucyjnym lub później, w toku egzekucji. Brak stosownego wniosku skutkuje umorzeniem postępowania egzekucyjnego z nieruchomości z mocy samego prawa (art. 823 k.p.c.), albowiem jest to czynność niezbędna do dalszego prowadzenia postępowania (vide: komentarz do art. 942 kpc pod red. G. Julke, w: Lex). Istotnym jest też to, że odrębny wniosek o dokonanie opisu i oszacowania nie jest niezbędny w sprawach egzekucyjnych wszczętych z urzędu (art. 796 § 2 kpc), z czego wywodzić można a contrario, że jest on konieczny w sprawach wszczynanych na wniosek.

Ponadto zważyć należało, że wbrew konstatacjom zażaleniowym wierzycielki, nie może stanowić skutecznego argumentu przemawiającego za słusnością jej stanowiska, twierdzenie, że o wadliwości rozstrzygnięcia Sądu I instancji świadczy fakt niepoinformowania jej ani przez komornika ani przez Sąd o konieczności złożenia wniosku o opis i oszacowanie. Tymczasem zasadą jest, że o konieczności złożenia wniosku o dokonanie opisu i oszacowania komornik, w razie uzasadnionej potrzeby, powinien pouczyć uczestników postępowania uprawnionych do złożenia takiego wniosku, a występujących w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego (art. 5 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Taka sytuacja nie zachodzi w niniejszej sprawie, albowiem wierzycielka jest reprezentowana przez fachowego pełnomocnika. W tej sytuacji nie może skutecznie zasłaniać się argumentacją o braku poinformowania jej o konieczności podejmowania kolejnych czynności i ich rodzaju.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy, mocą art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, orzekł, jak w sentencji.